776/07

Den 27. juni 2007 blev i sag nr. 70.794:

xxxxx xx xxxxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park

Sundkrogsgade 4

2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har firmapensionsordning omfattende kapitalpension i PFA Pension, klager over, at selskabet ikke vil udbetale det fulde kapitalpensionsbeløb til ham.

Selskabet har afvist at betale det fulde beløb til klageren under henvisning til, at klageren i forbindelse med bodeling efter skilsmisse indsatte sin fraskilte hustru som uigenkaldelig begunstiget.

Det fremgår af sagens oplysninger, at klageren i 1966 som led i sin ansættelse blev omfattet af pensionsordning i indklagede selskab. I 1981 blev klageren skilt fra sin daværende hustru, og i den forbindelse kontaktede klageren selskabet, som på baggrund heraf i skrivelse af 2/2 1981 anførte:

> "Kapitaludbetalingen skal principielt medtages i bodelingen, og vi kan oplyse, at spørgsmålet almindeligvis klares ved, at den fraseparerede hustru indsættes som uigenkaldelig begunstiget til halvdelen af den del af kapitaludbetalingen, der er erhvervet pr. bodelingsdatoen. Hertil kommer bonus.
>
> Vi vedlægger et udkast til erklæring, der i påkommende tilfælde bedes returneret i udfyldt og underskrevet stand, ligesom policen bedes indsendt til påtegning."

I skrivelse af 8/3 1982 meddelte klagerens advokat herefter selskabet:

"Som advokat for N.A.C. og dennes fraskilte hustru, nu gift J.F.P., skal jeg anmode sparekassen om at opdele kapitalpensionskontoen og ovennævnte depot, således at bestemmelsen i vedlagte bodelingsoverenskomsts post 6 om, at J.F.P. indsættes som uigenkaldeligt begunstiget til halvdelen af den kapitaludbetaling, som er erhvervet pr. 1.8.81 m.v., idet jeg anmoder om, at meddelelse om notering tilsendes mig på parternes vegne."

Klageren underskrev i marts 1982 erklæring, hvoraf fremgår:

"Vedrørende police, nr. 66...

Undertegnede N.A.C.

født den 9.9.1939

erklærer herved, at jeg ønsker den i ovennævnte police/policer anførte begunstigelsesbestemmelse vedrørende kapitaludbetalingen udvidet med følgende bestemmelse:

'Af kapitaludbetalingen udbetales dog - uanset til hvem denne måtte komme til udbetaling - halvdelen af den del af kapitaludbetalingen, der var erhvervet pr. 7/9 1981 (bodelingsdatoen), til J.F.P. , født den 24/ 5 - 1945. Herudover udbetaltes en forholdsmæssig andel af den i alt tilskrevne/opsparede bonus på udbetalingstidspunktet.

Denne del af begunstigelsesbestemmelsen er uigenkaldelig.' "

Af policen fremgår herefter:

"

Anmærkning	Dato
Forsikringen er tegnet i h.t. overenskomst med A/S N. B. B. [firmastempel] ... Ved fremtidig regulering af forsikringen erstattes påtegning på policen af en 'Meddelelse om regulering af forsikringen'.	*10/7 1967*

...

*) **Bestemmelser vedrørende kapitaludbetaling.**

Kapitaludbetalingen forfalder på det tidspunkt, alderspensionen træder i kraft eller ved forsikredes død forinden.

Hvis kapitaludbetalingen forfalder ved forsikredes død, er rette modtager af kapitaludbetalingen principalt forsikredes hustru, subsidiært forsikredes livsarvinger og mest subsidiært forsikredes øvrige arvinger.

Bestemmelser vedrørende indeksaftale

I henhold til aftale af 14. sept. 1966 jfr. vedlagte genpart, omfattes nærværende forsikring af lov nr. 260 af 2. oktober 1956 om pristalsreguleret alderdomsforsikring og alderdomsopsparing med senere ændringer.

Den forsikrede kan ikke overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over den ham/~~hende~~ i henhold til policen tilkommende ret.

...

*) ændret, se påtegning af 6/5 - 1982

Til den på policens side 3 anførte bestemmelse vedrørende kapitaludbetalingen tilføjes:

Af kapitaludbetalingen udbetales dog - uanset til hvem den måtte komme til udbetaling - halvdelen af den del af kapitaludbetalingen, der var erhvervet pr. 1/8 1981, til:

J. F.C., født den 24/.5 1945

Herudover udbetales en forholdsmæssig andel af den i alt tilskrevne bonus på udbetalingstidspunktet.

Denne del af begunstigelsesbestemmelsen er uigenkaldelig.

K., den 6. maj 1982
PENSIONSFORSIKRINGSANSTALTEN
Aktieselskab"

Af bodelingsoverenskomstens punkt 6 følger det endvidere:

"De mig, N.A.C. tilhørende kapitalpensionsordninger med Pensionsforsikringsanstalten A/S (policenr. 66...) og Sparekassen ..., kontonr. ... deles således, at J.F.C. indsættes som uigenkaldeligt begunstiget til halvdelen af den del af kapitaludbetalingen, som er erhvervet pr. 1/8 1981, tillige med en forholdsmæssig andel af den i alt tilskrevne bonus på udbetalingstidspunktet, idet meddelelser herom tilsendes PFA og Sparekassen.

Vore øvrige pensionsordninger og løbende forsikringer indgår ikke i bodelingen."

Ved udbetaling af kapitalpensionen i 2006 meddelte selskabet i skrivelse fra juni 2006 klageren:

"Herved skal vi oplyse, at pensionen samt engangsbeløbet i henhold til ovennævnt police nr. kommer til udbetaling fra 1. oktober 2006.

Vi har udarbejdet en prognoseberegning, der viser, hvordan pensionsudbetalingerne kan forløbe.

...

Af engangsbeløbet, som fremgår af udbetalingsoversigten, skal der betales en afgift til staten på i alt 237.355 kr. Der er ved beregningen ikke taget hensyn til eventuelle egne indbetalinger før 1972."

Af betalingsoversigten pr. 1/10 2006 fremgår, at engangsbeløbet før afgift udgjorde 605.629 kr.

Selskabet har i skrivelse af 27/9 2006 meddelt klageren:

> "Som du kan se af vedlagte udbetalingsbrev, stemmer beløbet for din kapitalpension ikke overens med den udbetalingsoversigt vi sendte til dig i starten af juni måned.
>
> Det skyldes at vi ved en revision af din sag, har erfaret at der er indsat en særlig policebestemmelse, som gør at J.E.P. er indsat som uigenkaldelig begunstiget til en del af kapitalpension. Mere præcist er hun berettiget til halvdelen af den del af kapitaludbetalingen, der var erhvervet pr. 1. august 1981.
>
> I bekræftende fald henviser til afsnittet 'Bestemmelser vedrørende kapitaludbetaling' i din originalpolice, hvor der er foretaget ændret påtegning den 6. maj 1982.
>
> Det betyder at J.E.P. pr. 1. oktober 2006 er berettiget til 166.619 kr. før skat."

Klagerens beløb til udbetaling udgør herefter 265.865 kr.

Klageren vil ikke acceptere denne reduktion af beløbet og har ved skrivelse af 6/12 2006 indbragt sagen for nævnet.

Selskabet har i skrivelse af 11/1 2007 fastholdt reduktionen i klagerens kapitalpension i henhold til bodelingsoverenskomsten og til støtte herfor anført:

> "*Klagepunkt 1*:
> Klageren gør gældende, at PFA har valgt delingsmetode, og at PFA ikke har fortalt om konsekvensen heraf, herunder at der ikke ville ske nogen opdeling af kapitaludbetalingen før udbetalingstidspunktet.
>
> *PFA's holdning*:
> PFA har ikke valgt delingsmetode. PFA har i et orienterende brev oplyst, at delingsspørgsmålet for så vidt angår kapitalpensionen 'almindeligvis klares ved' uigenkaldelig begunstigelse.
>
> Herved er det klart tilkendegivet, at der findes andre delingsmåder.
>
> Klageren og hans daværende hustru har ved delingen været bistået af advokat P.D., K., som har konciperet bodelingsoverenskomsten ... Det må antages - og er bekræftet af den fraskilte hustru, jf. bilag ... - at advokaten har rådgivet om delingsmetoder mv.

Hertil kommer, at ordlyden af påtegningen på policen klart tilkendegiver, at en del af kapitaludbetalingen skal tilgå den fraskilte ægtefælle.

Yderligere oplysninger om virkningen af at indsætte den fraskilte hustru som uigenkaldeligt begunstiget skulle naturligt være kommet fra advokat P.D., som forestod rådgivningen,og ikke fra PFA Pension, som alene forestod noteringen af den aftale, som parterne indgik.

Det er imidlertid heller ikke sandsynligt, at yderligere oplysninger ved bodelingen ville have resulteret i, at klageren havde gjort indsigelser mod påtegningen eller havde opnået ændrede aftaler om bodeling. Det synes at være tale om efterrationaliseringer.

Klagepunkt 2:
Klageren gør gældende, at PFA Pension ikke har opfyldt deres oplysningspligt hverken på påtegningstidspunktet i 1982 eller i forløbet siden. Det fremgår af klagen, at klageren derfor på mener, at han har været i 'god tro', når han har disponeret over hele det opsparede depot.

PFA's holdning:
En oplysningspligt foreligger, når det i lovgivningen er pålagt en part at drage omsorg for meddelelse af oplysninger. Livsforsikringsselskaber er mange steder i lovgivningen pålagt oplysningspligt, hvilket bl.a. kan ses af Pensionsmarkedsrådets rapport om kundeinformation fra den 2. juli 2004.

Der er imidlertid intet sted pålagt et livsforsikringsselskab at give oplysning om den valgte begunstigelse.

Klageren mener ganske vist ikke, at det er begunstigelsen, der skulle gives oplysning om, men den på policen anførte påtegning om deling af beløbet på udbetalingstidspunktet. Dette synes dog at være det samme, da den valgte uigenkaldelige begunstigelse medfører deling af beløbet på udbetalingstidspunktet.

Konklusion:
Det er PFA's opfattelse, at der er tale om en helt igennem normal deling af kapitalpensionen, som sådan en deling normalt fandt sted på det pågældende tidspunkt i 1981.

Forsikringstageren var under bodelingen repræsenteret ved advokat, og advokaten har udfærdiget bodelingsoverenskomsten med udtrykkelig aftale om indsættelse af ekshustruen som uigenkaldeligt begunstiget, ligesom advokaten har ekspederet hele sagen i overensstemmelse med det aftalte.

Der foreligger således ikke nogen tvivl om aftalegrundlaget i 1982.

Da der heller ikke i de øvrige anbringender er anført forhold, som kan føre til noget andet resultat, bør klageren ikke få medhold i sin klage."

Klageren har som kommentar til selskabets skrivelse i indlæg af 25/1 2007 anført:

"Klagens indhold:
Ad. 1) Det er efter min opfattelse PFA's opgave som pensionsrådgiver er, at fremkomme med tilstrækkelige oplysninger og belyse alternativerne og ikke overlade dette til andre.

Ad. 2) Det var jo præciseringen, at beløbet først vil blive opdelt på udbetalingstidspunktet, der har manglet.

Ad. 3) Jeg forstår stadig ikke, at PFA Pension ikke efter påtegningen på policen foretager en opdeling af engangsbeløbet på de efterfølgende policeindlæg og årlige policemeddelelser alternativt anfører en note om påtegningen.

Ad. 4) PFA erkender her, at PFA senere har indført en opdeling og at denne kunne have været gennemført på de ældre policer.

Ad. 5) PFA svar er forstået, men så kunne der jo passende have været medtaget en bemærkning om at policen havde en påtegning vedrørende engangsbeløbet.

Egentlige klagepunkter:
Ad. Klagepunkt 1) Det er PFA pension, der har rådgiverrollen i pensionsanliggender over for undertegnede. Advokat P.D.s rolle var rådgiver i bodelingen.
Det er stadig min klare opfattelse, at resultatet af bodelingsforhandlingen var, at det var min kapitalpension i Sparekassen der skulle deles, men at vi hver beholdt vores øvrige pensioner og løbende forsikringer, således som det er anført i Skilsmissebevillingen. At teksten ikke klart udtrykker dette er jo beklageligt og måske resultatet af fælles rådgiver. Jeg har som ovenfor anført måtte acceptere, at policens påtegning ikke kan bestrides på nuværende tidspunkt.
Når jeg i sin tid ikke reagerede på teksten i skilsmissebevillingen om at både PFA og Sparekassen skulle have meddelelse, er det fordi det var PFA, der administrerede indbetalingerne til Sparekassen ...
Jeg vil bestride PFA Pensions udsagn om, at det er en efterrationalisering og henviser her til min omgående, reaktion med fax samme dag, som jeg modtog PFA's meddelelse om delingen den 28. september 2006 ...
Hvis PFA Pension overfor advokat P.D. eller undertegnede på påtegningstidspunktet klart havde tilkendegivet, at en deling af PFA policens engangsbeløb først ville kunne foretages på udbetalings havde jeg haft muligheden for at få ændret påtegningsteksten svarende til min opfattelse af aftalen.

Ad. Klagepunkt 2) Det er da muligt at PFA Pension ikke af lovgivningen er pålagt om begunstigelse, men PFA Pension er rådgiver i pensionssager over for forsikringstagerne. En opdeling af engangsbeløbet på policeoplysningerne efter påtegningstidspunktet er efter min mening et rimeligt krav.
Jeg har i de seneste år flere gange været i forbindelse med PFA Pension med hensyn til min pension. Først i 2001 hvor det på min foranledning blev undersøgt hvilke konsekvenser det ville medføre hvis jeg blev pensioneret med en alder af 65 i stedet for som forudsat i policen med en alder af 67. Senere i 2005 og foråret 2006 fik jeg

meddelelser om hvilke beløb, der ville blive der ville være til rådighed ved min pensionering 30. september 2006. Ingen meddelelser om, at der på grund af en påtegning af policen ville blive foretaget en opdeling af engangsbeløbet. Så sent som med brev af juni 2006 bekræfter PFA tidligere meddelelser senest fra februar 2006 hvilke beløb, der vil blive udbetalt. PFA tilbyder også at jeg kan genplacere engangsbeløbet i PFA Pension ...
Først med brevet af 27. september ... meddeles opdelingen. Jeg mener derfor, at have ret i, at jeg i god tro i foråret 2006 har foretaget dispositioner i tillid til, at det anførte engangsbeløb ville blive udbetalt fuldt og helt til mig.
For at sikre mig at PFA Pension havde modtaget min fax af 28. september 2006 ..., afleverede jeg den 29. september 2006 en kopi til PFA Pensions sagsbehandler J.B. J.B. beklagede, at jeg først havde modtaget meddelelsen med brevet af 27. september 2006 og at der var sket en fejlbehandling ved at policepåtegningen først var blevet opdaget af PFA Pension på udbetalingstidspunktet.

Konklusion.
Jeg er fortsat af den mening, at PFA Pension ikke har opfyldt deres oplysningspligt i sagsforløbet og forventer på dette grundlag, at PFA Pension kompenserer mig i forhold til dette."

Selskabet har hertil i skrivelse af 16/2 2007 anført:

"Det bestrides derfor, at PFA har handlet uforsvarligt og erstatningspådragende ved ikke at have mindet klageren om, at en del af udbetalingen af forsikringssummen skulle tilgå ekshustruen, når vi servicemæssigt udregnede beløbsstørrelser ved udbetalinger under forskellige af klageren opgivne tidsmæssige forudsætninger.

Det gøres gældende, at der heller ikke i øvrigt foreligger uforsvarlig og ansvarspådragende adfærd fra PFA's side.

I øvrigt er der ikke påvist noget tab for klageren, ligesom andre i erstatningsretlig henseende nødvendige elementer som kausalitet (årsagsforbindelse - adfærden har været medvirkende til tabet) og adækvans (påregnelighed - PFA Pensions mulighed for at indse tabet som en mulig/sandsynlig følge af adfærden) ikke er godtgjort.

Endelig bemærkes det, at der ikke i lovgivningen er indført regler, som forpligter PFA til at kompensere klageren for dennes skuffede forventninger i tilfælde, hvor der ikke foreligger påviselige tab."

Nævnet udtaler:

Nævnet har ikke mulighed for at tilsidesætte den af klageren tiltrådte bodelingsaftale, hvorefter klagerens tidligere hustru blev indsat som uigenkaldelig begunstiget på kapitalpensionen. Nævnet bemærker på den givne foranledning, at en sådan deling af pen-

sionsordninger ved skilsmisse er almindelig anvendt, og at beløbet først fordeles ved udløb.

Nævnet har heller ikke i øvrigt fundet grundlag for at kritisere selskabets rådgivning eller sagsbehandling, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson